

AGRAARIKYSYMYKSEEN

Muistanette viimeisen kirjoituksen „kunnallistamisesta“ (kts. „Elva“⁶⁰ № 12). Me emme tahdo ryhtyä käsittelemään kaikkia niitä kysymyksiä, joihin kirjoittaja kajoaa — se ei ole mielenkiintoista eikä tarpeellistakaan. Haluamme kajoata vain kahteen pääkysymykseen: onko kunnallistaminen ristiriidassa maaorjuuden jätteidensä hävittämisen kanssa ja onko maiden jakaminen taantumuksellista? Juuri niin asettaa toverimme kysymyksen. Maiden kunnallistaminen, jakaminen ja muut sentapaiset kysymykset ilmeisesti näyttävät hänestä periaatteellisilta kysymyksiltä, kun taas puolue asettaa agraarikysymyksen aivan toisella pohjalla.

Asia on niin, että sosialidemokratia ei pidä periaatteellisena kysymyksenä enempää maiden kansallistamista kuin kunnallistamista ja jakamistakaan, mitään niistä se ei vastusta periaatteellisesti. Tarkastelkaahan Marxin „Manifestia“, Kautskyn „Agraarikysymystä“, „Toisen edustajakokouksen pöytäkirjoja“, saman Kautskyn „Agraarikysymystä Venäjällä“, niin te näette, että se on juuri niin. Puolue katsoo kaikkia noita kysymyksiä käytännön näkökannalta ja

asettaa agraarikysymyksen käytännölliselle pohjalle: mikä täydellisemmin toteuttaa periaatettamme — maiden kunnallistaminen, kansallistaminen vaiko jakaminen.

Sellaiselle pohjalle asettaa puolue kysymyksen.

On ymmärrettävää, että agraariohjelman periaate — maaorjuuden jätteiden hävittäminen ja luokkataistelun vapaa kehitys — on pysynyt muuttumattomana, vain tämän periaatteen toteuttamiskeinot ovat muuttuneet.

Kirjoittajan olisi pitänytkin asettaa kysymys nimenomaan näin: mikä on parempi maaorjuuden jätteiden hävittämiselle ja luokkataistelun kehittymiselle — maiden kunnallistaminen vaiko jakaminen? Mutta hän aivan odottamatta harppaa periaatteiden alalle, esittää käytännölliset kysymykset periaatteellisiksi kysymyksiksi ja kysyy meiltä: Onko niinsanottu kunnallistaminen „ristiriidassa maaorjuuden jätteiden hävittämisen ja kapitalismin kehityksen kanssa“? Enempää maiden kansallistaminen kuin niiden jakaminenkaan ei ole ristiriidassa maaorjuuden jätteiden hävittämisen ja kapitalismin kehityksen kanssa, mutta sehän ei merkitse, ettei niiden välillä ole eroa, että kunnallistamisen kannattajan täytyy samalla olla myöskin maiden kansallistamisen ja niiden jakamisen kannattaja! On selvää, että niiden välillä on jokin käytännöllinen ero. Asia on juuri niin, ja sen vuoksi puolue onkin asettanut kysymyksen käytännölliselle pohjalle. Mutta kirjoittaja, kuten edellä huomautimme, siirsi kysymyksen kokonaan toiselle pohjalle, sotki toisiinsa periaatteen ja sen toteuttamiskeinot ja siten tahtomattaan sivuutti puolueen asettaman kysymyksen.

Edelleen kirjoittaja vakuuttelee meille, että maiden jakaminen on taantumuksellista, s.o. hän moittii meitä siitä samasta, jota me olemme monesti kuulleet sosialisti-vallankumouksellisilta. Kun metafysiikko-eserrät sanovat meille, että maiden jakaminen on marxilaisuuden näkökannalta taantumuksellista, niin sellainen moite ei meitä vähääkään ihmetytä, sillä me tiedämme vallan mainiosti, että he eivät katsele asiaa dialektiikan näkökannalta, he eivät halua ymmärtää sitä, että kaikella on oma aikansa ja paikkansa, ja se, mikä huomenna muuttuu taantumukselliseksi, saattaa tänään olla vallankumouksellista. Mutta kun tuon saman moitteen esittävät meille dialektiikko-materialistit, niin me emme voi olla kysymättä: missä suhteessa sitten dialektiikot ja metafysiikot eroavat toisistaan? Maiden jakaminen olisi tietenkin taantumuksellista, jos se olisi tähdätty **kapitalismin kehitystä vastaan**, mutta kun se on tähdätty **maaorjuuden jätteitä vastaan**, niin on itsestään ymmärrettävää, että maiden jakaminen on vallankumouksellinen keino, jota sosialidemokratian on kannatettava. Mitä vastaan maiden jakaminen on tänään tähdätty: kapitalismia vastaan vaiko maaorjuuden jätteitä vastaan? Epäilemättä se on tähdätty maaorjuuden jätteitä vastaan. Kysymys siis ratkeaa itsestään.

Tietysti sen jälkeen, kun kapitalismi on kylliksi lujittunut maaseudulla, maiden jakaminen muuttuu taantumukselliseksi toimenpiteeksi, sillä se tulee olemaan tähdätty kapitalismin kehitystä vastaan, mutta silloin sosialidemokratia ei myöskään kannata sitä. Nykyään sosialidemokratia puolustaa kiihkeästi demokraattisen tasavallan vaatimusta vallankumoukselli-

senä toimenpiteenä, mutta myöhemmin, kun kysymys proletariaatin diktatuurista herää käytännöllisesti, demokraattinen tasavalta tulee olemaan jo taantumuksellista ja sosialidemokratia pyrkii hävittämään sen. Samaa on sanottava myöskin maiden jakamisesta. Maiden jakaminen ja yleensä pikkuporvarillinen talous ovat vallankumouksellisia, **kun** käydään taistelua maaorjuuden jätteitä vastaan, mutta tuo sama maiden jakaminen tulee olemaan taantumuksellista, **kun** se on tähdätty kapitalismin kehitystä vastaan. Sellainen on dialektinen katsantokanta yhteiskunnalliseen kehitykseen nähden. Samoin dialektisesti katselee Karl Marx maaseudun pikkuporvarillista taloutta, kun hän „Pääoman“ kolmannessa osassa sanoo sitä edistykselliseksi **maaorjatalouteen verrattuna.**

Kaiken tämän lisäksi K. Kautsky sanoo maiden jakamisesta muun muassa näin:

„Maavarojen jakaminen, s.o. suurmaanomistukseen perustuvien maiden jakaminen, jota Venäjän talonpoikaisto vaatii ja alkaa jo käytännössä panna toimeen... ei ole ainoastaan kiertämätöntä ja välttämätöntä, vaan **sangen hyödyllistäkin. Ja sosialidemokratialla on kaikki perusteet kannattaa tätä prosessia**“ (kts. „Agraarikysymys Venäjällä“, s. 11).

Kysymyksen ratkaisulle on valtava merkitys sen oikein asettamisella. Jokainen kysymys on asetettava dialektisesti, s.o. me emme saa koskaan unohtaa, että kaikki muuttuu, että kaikella on oma aikansa ja paikansa, ja siis kysymyksetkin meidän on asetettava samoin konkreettisia olosuhteita vastaavasti. Se on ensimmäinen ehto agraarikysymyksen ratkaisulle. Toiseksi emme saa unohtaa myöskään sitä, että Venä-

jän sosialidemokraatit asettavat tänään agraarikysymyksen käytännölliselle pohjalle, ja sen, joka haluaa ratkaista tämän kysymyksen, on asetettava nimenomaan tälle pohjalle. Tämä on toinen ehto agraarikysymyksen ratkaisulle. Mutta toverimme ei ole ottanut huomioon kumpaakaan ehtoa.

Hyvä, vastaa toveri, olettaamme, että maiden jakaminen on vallankumouksellista. On selvää, että me pyrimme kannattamaan tätä vallankumouksellista liikettä, mutta se ei ollenkaan merkitse sitä, että meidän on otettava ohjelmaamme tuon liikkeen vaatimukset, sellaisten vaatimusten paikka ei ole lainkaan ohjelmassa j.n.e. Kirjoittaja ilmeisesti sekoittaa toisiinsa minimiohjelman ja maksimiohjelman. Hän tietää, että **sosialistisessa ohjelmassa (s.o. maksimiohjelmassa) tulee olla vain proletaarisia vaatimuksia**, mutta hän unohtaa, että **demokraattinen ohjelma (s.o. minimiohjelma) ei ole sosialistinen ja agraariohjelma sitäkin vähemmän**, ja sen vuoksi siis siinä tulee ehdottomasti olemaan porvarillis-demokraattisia vaatimuksia, joita me **kannatamme**. Poliittinen vapaus on porvarillinen vaatimus, mutta siitä huolimatta sillä on minimiohjelmassamme kunniasija. Ja miksipä menisimme pitemmälle, katsokaa agraariohjelman toista pykälää ja lukekaa: puolue vaatii „...kaikkien sellaisten lakien kumoamista, jotka estävät talonpoikaa olemasta maansa isäntä”, — lukekaa tuo kaikki ja vastatkaa: mitä sosialistista tuossa pykälässä on? Ei mitään, sanotte te, sillä tuo pykälä vaatii porvarillisen omistuksen vapautta eikä sen hävittämistä. Siitä huolimatta tämä pykälä on kuitenkin minimiohjelmassamme. Mistä sitten on kysymys? Vain siitä, että maksimiohjelma

ja minimiohjelma ovat kaksi eri käsitettä, joita ei saa sekoittaa toisiinsa. Tosin anarkistit ovat siihen tyytymättömiä, mutta minkä sille voi, mehän emme ole anarkisteja!..

Mitä tulee talonpoikien pyrkimykseen jakaa maat, niin me jo sanoimme, että sen merkitys mitataan taloudellisen kehityksen suunnalla, ja koska talonpoikain pyrkimys „juontuu suoraan“ tästä suunnasta, niin meidän puolueemme on kannatettava sitä eikä toimittava sitä vastaan.

*Sanomalehti „Eten“ („Salama“) № 14,
maaliskuun 29 pnä 1906*

Allekirjoitus: I. Besos h o i l i

Käännetty gruusian kielestä